

U.29.U.315

Անցեալ շաբաթ աւուր թերթով ծանուցինք՝ պարարաբախան հաստատութեան կայսերական Պէրթին Եւրոպայի ժողովը, հանդիսաւոր կերպիւ ընթերցումն։ Ահա ոչսոր կհրատարակեմք պատճենը՝ հանդերձ հայերէն թարգմանութեամբ, ի տեղեկութեան ընդհանուր Ազգիս և մանաւորապէս Առաջնորդաց և առհասարակ ազգային պաշտօնատարաց։

ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԻ ԵՄԷԼ ՕԼՈՒՆԱ

Սթանապօլ վէ թէվապի Էրմէնի Պաթ-
րիգի պուլունան Մկրտիչ Եպիսկոպոսուն
խաթիֆաօը վուդուինէ մէպնի՝ Եէրինէ
ախէրինին թայինի՝ միւթէալիդ. օլան
էմր ու իրատէի սէնիյէի միւլիւքանէմ
մուդթէդապընտան օլուդընտան, մու-
էսսէս օլան ինթիխապ նիզամը միւճի-
պինճէ Էրմէնի միլլէթի միւթէպէրանըն-
տան լազըմ կէլէնէր ուսուլի վէճճը
Պաթրիգխանէտէ պիթթէճէմին՝ Իզմիտ
մէրխասապ օլուպ, Պաթրիգ. դայիմա-
դամըզընտա պուլունան իշպու տարէն-
տէի Պէրաթը ՀիօՄԱՅՈՒՆՆԵՐՄ Վարժա-
պետեան Ներսէս Եպիսկոպոս ճիւմլէ
մարիֆէթի իլէ Պաթրիգլիկէ ինթիխապ
օլունմուշ օլտուդունտան, իճրայի մէ-
մուքլէթի խառտու. պա մաճղաբը ու-
մուժի խաթիտա վէ նիազ օլունմագտան
նաշի քէյֆիյէթ թարաֆը Էշրէֆի ՓԱ-
ՏԻՇԱՆԷՄՏԷՆ լէտէլ արդ, օլ վէճճ իլէ
Իճրապ խառտուտնա իրատէի Սէնիյէի
ՄԻԻԼԻԻՅՖԷՆԷՄ թէալլիւդլէ օլ պապ-
տէ իշ պու. պին իքի Եիւզ աօդասն պիր
սէնէսի րէպիւլ Էվլէլինին իկիրմի պէ-
շինճի կիւնիւնտէ ինայէթ Էֆդայի սու-
նուճ վէ սուտուր օլան Էմրը ՀիօՄԱ-
ՅՈՒՆՆԵ շէվրէթմագրունը ՓԱՏԻՀԱՀԱ-
ՆԷՄ միւճիպինճէ Իճապը Իճրա գըրըն-
մըլ օրմպլին՝ մէմուքլէթինի միւթէ-
դամլին Տիվանը ՀիօՄԱՅՈՒՆՈՒՄՏԱՆ
գիրբի աթի շէրայիթ տէրճ իլէ պալեա-
սը Խաթթը ՀիօՄԱՅՈՒՆՆԵ ՇԱՀԱՆԷՄԼԷ
միւվէշաճ Եէտինէ իշպու Պէրաթը Հիօ-
ՄԱՅՈՒՆՈՒՄՈՒ Վէլտիմ վէ պուլուր-
տուժ. քի. միւմայլէշոճ Վարժապետեան
Ներսէս Եպիսկոպոս Սթանապօլ վէ Ան-
տօլու. վէ Բուճէլի վէ թէվապի Էրմէնի
Պաթրիգլիկինէ միւթէսարըք օլուպ,
Պաթրիգլի օլտուդու դամլին դամանի-
նի մէվէճէպլիյէսինէ մուզայիք հարէքէ-
թի վէ իսիւաֆը նիզամաթը մէվզուէ
թէատտիեաթ վէ մէդալիմի վէ ՏԷՎԼԷ-
ԹԻ ԱԼԻՅԷՄԷ իրըյանէթի վուդու պուլ-
մատըդճա մատամ իւլ հայաթ ազլ օ-
լունմայա, վէ շու թաճատ օլունան մէ-
վատտէն պիրի իլէ ինֆիտալի իդթի-
զա իթաիքտէ, նիզամիւմէտէ մու-
հարրէր գույուա վէ շուրուլթէ միւվա-
ֆըզ վէճճլէ տալրանըլա. վէ Պաթրիգ-
լիկինէ թապի Եէրլէրտէ օլան մէր-
խասապը վէ մափապը վէ Էրմէնի

միլլէթի՝ Եպիսկոպոսոս միւմայիլէյհ
Իւղէլլէրինէ Պաթրիզ պիլլուպ Պաթրիզ-
լիկինէ միւթէալիզ ումուրլէրինոէ քէն-
տույէ միւրաճէաթ իտուպ , հէր վէճհ
իլէ իթաաթ վէ ընդընաա իտէլէր . վէ
Պաթրիզլիկինէ թապի հէլլէրաէ աղլ
ու նաապէ միւսթէհազզ- օլան մէրխա-
սալարը վէ վափաալարը վէ գադաալաշ-
լարը Պաթրիզի միւմայիլէյհ ալինլէրի
Իւզրէ աղլ ու նաապ իլլէալքաէ ախէր-
աէն քիմէանէ միւտաթէլէ իլլէմէյէ , վէ
մէրխասալլէրտէն պիլլինին թէալիլի լա-
զըմ կէլալքաէ՝ Պաթրիզը միւմայիլէյ-
հին վէ միլլէթ մէճլիսինին միհրի իլէ
մէմհուր թազրիը թազաթմ օլունուպ ,
շուրութը տէրճ իլէ հէալինէ Պէրաթը
Ալիշանըմ վէրիլուպ մարուղաթը սայիրէ
իլէ հիշ քիմէանէյէ՝ մէրխասալըզ թէվ-
ճիհ օլունմայա . վէ Մէրխասա վէ հ-
պիսկոպոսլարըն աղլ ու նէֆի վէ սույի
հալինի միւշիը՝ Փաշալլէրտէն վէ Գադը-
լէրաէն վէ Նայիպլէրտէն աղլ կէլուպ
թէշէքքի օլունտուգաա , սըհհէթի Պաթ-
րիզը միւմայիլէյհաէն իսթիլաթ օլուն-
մաադգճա ըսղա օլունմայուպ պիլը թա-
րիզ իլէ վէ մուգաաաէմ վէ մուաթիլէր
թարիլս իլէ Ֆէրման տաթի սաադը օ-
լուր իսէ իթիլաթ օլունմայարազ պիթ-
թահզիզ իճապը իճրա օլունա . վէ Մէր-
խասա վէ Եպիսկոպոսլարտան պիլի լի-
էճլիւշ մաալահա տէր Սաաաթթիմէ կէ-
լուպ հէրինէ տիլէր րահիպի թէվլիլ ի-
տէր իսէ քիմէանէ մուխալիֆէթ իլլէմէ-
յէ . կէրէք քէնտուսինին վէ կէրէք մէր-
խասալը վէ սայիր վափաալլէրին խանէ
վէ մէսընլէրինաէ պէր վէճհ սէրպէս-
թի իճրայի ալին իլլէմէլլէրինէ վէ պու-
նա միւթէֆէրրու օլան Ֆիլլէրինէ քի-
մէանէ թարաֆընտան տաթիլ ու թէար-
րուղ վէ միւտաթէլէ օլունմայա . վէ
դաաթիմաէն պէրու զապթ ու թէսար-
ըրֆլէրինաէ օլան քիլիսէ վէ մանա-
թըրլէրինէ վէ Տէր սաաթթէաթիմաէ վէ կէ-
րէք տաշրա մահալլէրաէ օլան զիարէթ-
կեահլէրինէ վէ մէյթլլէրինի ուսուլը
միւթաաթլէրի Իւզրէ գալըըմաղա վէ
սայիը իճրայի ալինլէրինէ քիմէանէ միւ-
մանէաթ իլլէմէյուպ Պաթրիզը միւմա-
իլէյհին վէ միլլէթ մէճլիսինին միհրլէ-
րի իլէ մէմհուր թազրիլլէրի միւթէպէր
թութուլարազ ալինլէրինէ միւթէալիզ-
հէր նէ քի աղլ վէ ինհա իտէրլէր իսէ
միւտաաաթ օլունա . վէ միլլէթի մէր-
դումէյէ մաթսուս օլան Գիլիսէ վէ Մա-
նաթըրլէրի պիլա հմըը շէրիֆ քիմէա-
նէ թէֆթիլ վէ թէֆէխսուս իթմէյուպ
վէ վաղը գաաթիմ վէ ուսուլի միւթէպէ-
րէսի Իւզրէ վազը օլան թամիր ու թէր-
միմլէրինէ մուխալիֆէթ զըլընմաա . վէ
պու մագուլէ գաաթիմ քիլիսէլլէրի մա-
րուղաթ վէ միւրաաթլաթ իլէ ախէրէ
վէրիլմէյէ , վէ ախէրին տէյիլի իսիւն

քիլիսէ վէ մամաութըրլարըն էչեամընա
թէարուղ օլունմայուլ րէհն օլումգ.
իւղրէ ախղ վէ դապղ իթտիլիլմէյէ,
վէ պիր թադրիպ ախղ օլունմուչ իսէ
մարիֆէթը շէր իլէ կէրույէ րէնտ իլէ
մահալլէրինէ թէպիւմ օլունա . վէ միլ-
լէթի մէրգումէտէն պիրի այինլէրի իւղ-
րէ ադաը նիքեահ վէ ֆէսիւը նիքեահ
խտէճէք օլումգըրընտա Պաթրիլի միւ-
մաիլէյս վէ եախօտ թալին իտէճէկի վէ-
քիլլէրի մարիֆէթի իլէ իճրա օլունուլ
ախէք թարաֆտան միւտախէլէ իթալ-
րիլմէյէ, վէ Պաթրիլը միւմաիլէյսին
վէ մէրխասալլէրին վէ վէքիլլէրինին մա-
րիֆէթ վէ իղնի եօղ իքէն, կէրէք Տէ-
րի սաատէթիմօտ վէ կէրէք տաշալէր-
տէ այինլէրինէ մուխալիֆ օլարագ ադ-
աը նիքեահ իտէն վաւիասալլէրին վէ եա-
խօտ վէքիլլէրինին հագգէլլէրինտէ լազըմ
կէլէն թէտիսլլէրին իճրա իլլէտիքտէ
քիմէսնէ միւտախէլէ իլլէմէյէ . վէ ադ-
աը նիքեահ վէ ֆէսիւը նիքեահ մատտէ-
սինտէ վէ այինլէրինէ միւթէպիլգ ոա-
յիլ խուսուստէ միւնագէա իտէն իքի
խըիսթիտն մապէյնլէրին Պաթրիլի միւ-
մաիլէյս վէ եախօտ վէքիլլէրի թահ-
դիլգ իտուլ այինլէրի իւղրէ ըլաճ
իլլէտիքտէ վէ քիլլէրինտէ եէմին վի-
րուլ աֆօրօս իլլէտիքտէ դուզաթ վէ
նիւվալ տալ վէ թէարուղ իթմէյէլլէր
վէ միլլէթի մէրգումէյէ ալրէթ պօշա-
մագ վէ ալրէթ իւղէրինէ ալրէթ ալ-
մագ վէ գէվճէլլէրի ֆէվթինտէն սօնկրա
անճագ իւլ տէֆայէ տէք թէհհիւլ ի-
տուլ անտէն զիյատէ թէհհիւլ իթմէք
այինլէրինէ մուխալիֆ օլմալլա օ մա-
գուլլէրէ ըուխաթ վիլիլմէյուլ թէհ-
տիլ վէ կիւշիմալ օլունա . վէ այինլէրի-
նէ մուխալիֆ օլարագ նիքեահ իտէն
քէսանըն քիլիսէլլէրինէ կիրմէսի մուզա-
յիլի ային օլումղունտան օլ հալտէ ֆէվթ
օլանլէրին վաւիասալլէր թարաֆընտան
դալըրըրընաը զըմընտա գուզաթ վէ
նիւվալ վէ սայիլ զապրթան թարա-
ֆընտան ճէպը ու թէքիֆ օլունմաեա ,
վէ Մէրխասալլէր վէ եպիսկոպոսլէր վէ
ըահիպլէր վէ քէշիլլէր վէ սայիրէտէն
պիրի քէնտալ այինլէրի մուլթէզասըն-
ճա Բիլիսէլլէրինէ վէ ֆըզարալլէրինէ պիր
աղ շէյ վէ եախօտ սիւլլու մալին վաւի-
յէթ իտուլ ֆէվթ օլարգլլէրինտէ վա-
սիյէթլէրի նաֆիլ վէ մագպուլ օլուլ
ային ու դայիտէլլէրինճէքնաու միլլէթ-
լէրինտէն իրմէսի շահիպլէր իլէ շէր իլէ
խթիմա օլունուլ վարիպլէրինտէն մա-
րիֆէթ շէր իլէ ալը վէրիլ . վէ պիլա
վարիա ֆէվթ օլան Մէրխասալլէրին վէ
վաւիասալլէրին վէ քէշիլլէրին վէ դարա-
պալլէրին վէ մայրապէտ թապիր օլու-
նուր քէշիլլէ ալրէթլէրին կէրէք նու-
գուա վէ կէրէք էչեա վէ պարկիր վէ
սայիր հէր նէ չէլլէրի վար իտէ Պաթ

րի գը միւսմարիւթ յի վէ ետիւտ թարա-
փընտան թային իտէճէկի վէքիւլէրի
ախզ վէ գապղ իյլէտիւթ Պէյթիւլմալ
վէ գասամ վէ միւթէվէլլէր վէ մուհա-
սըլէր վէ սայրէլէր թարափընտան միւ-
տախէլէ օլունմաեա . վէ վէրէսէլէրի
մէվճուտ օլանլէրին նուգուտ վէ կէրէք
սայրէր էմվալ ու էշեալէրին Պաթրիզ վէ
վէքիւլէրի թարափընտան վազը եէտ գը-
լընմաեա . վէ այլնլէրինէ մուխալիֆ վազ
ու հարաքէթ իտէն էրմէնի Մէրիսասալէրի
փափազ վէ քէշիլէրի Պաթրիզը միւ-
սայրէլէրի այլնլէրի իւզրէ թէեախալ վէ
ապլէրին թրաշ վէ քէնտուլէրին փափազ
վէ գարապաշըգաան ազլ ու իխրաճ ի-
լէ քիլիսէլէրի ախէրէ վէրաիւթ վէ
մուգթէգայի այլնլէրի իւզրէ տէֆ ու
իխրաճ օլունման փափազլէրին եէրինէ
իգթիզա իտէն փափազլէրին թայինի
խուսուսուտա խարիճտէն քիմէսնէ մա-
նի վէ միւզաշիմ օլմայա . վէ Պաթրիզը
միւսայրէլէրին պաթրիքիլիկնէ թապի
եէրլէրաէ օլան քիլիսա վէ մանասթը-
լէրինէ վէ քեաֆֆէյի միւլթէմիլաթը-
նա վէ սայրէր քիլիսէլէրինէ վազֆ օլան
էշեա վէ հայվանլէրինէ քիմէսնէ թարա-
փընտան միւտախէլէ օլունմայըպ էթէ-
տէն պէրու օլա կէլաիկի վէճէ իլէ զապթ
ու թէսարքուֆ օլունա . վէ էրմէնի միւ-
լէթիլին էթթէտէն պէրու էտա իտէկէլ-
տիկի բուսուսմաթը միւրիլէ վէ սատազա
ադէճէլէրի վէ պաթրիքիլիկնէլին բուսու-
մաթ վէ մաարքիթաթը վէ Պաթրիքիլիք
այիտաթը յէմէքեան էտա օլունուլ թէ-
րէտաիւտ վէ մուխալիֆէթ օլունմաեա .
վէ քիլիսէ վէ մանասթըր վէքիլէրի
Պաթրիքիլիք բուսուսմաթան վէ բուսուս-
թը միւրիլէտէն ախզ վէ էքլ իտէլէր իտէ
մուհասէպէլէրի կէթիլիկալ թաղմին իթ-
տիլիլիսինէ քիմէսնէ միւտախէլէ իլլէ-
մէյէ վէ իշպու բուսուսմաթտան հէր
գանդը մաշալէ օլուր իտէ օլուն մէր-
խասալէրաէ վէ սայրէր քէշիլէրաէ Պաթ-
րիքի միւսմարիւթ յի ալաճաղը օլորգտա
թահսիլի էշիւն էմիլ շէրիֆիմ վէրիւտալ
քէնտու թարափընտան տախի մէթու-
պի իլէ թային իտէճէկի առէմլէրինէ
գուզաթ վէ նիսվալ թարափընտանէն
շէր իլէ մուսվէնէթ օլունուլ թահսիլ
իթտիլիլէ վէ Պաթրիզի միւսմարիւթ յի
քէնտուսի էշիւն օլան պաղ մահասթը-
նը վէ սատազա նամը իլէ միլլէթի մէր-
գումէնին վէրաիլէրի շիրէ վէ եալ վէ
պալ վէ սայրէր էշեալէրի խանէսինէ
նազլնտէ իսկէլէլէրաէ վէ գափուլար-
տա թէամիլի գաթիլինէ մուխալիֆ
կէօմիլիլ իմէրասը թարափընտան միւ-
սանէաթ օլունմաեա . վէ Պաթրիզի միւ-
սմարիւթ յի վէ մէրխասալէրին վէ եպիս-
կոպուլէրին քէնտուլէրինէ մախսուտ օ-
լան էշեալէրինտէն իսկէլէլէրաէ վէ գա-
փուլէրաէ կէօմիլիլ վէ բաճ թալէպ վէ
ախզ իթտիլիլմէյէ վէ էրմէնի փա-
փազլարնտան պիլի իլլի շէր իլէ հապս
օլունմադ լաղըմ կէլաիլէրաէ Պաթրիզի
միւսմարիւթ յի ալը գոյուպ ախէր թարափ-
տան հապս իթտիլիլմէյէ . վէ եպիսկո-
պուլէր իլէ պաղը քէսանլին շէրը շէրիֆի
միւլթէալիք տալլէրի տէրի սատաէ-
թիմէ հէվալէ օլունարադ շուրութ վէ
գուլուտլէրինէ միւրաճէաթլէ պէր վէճէ
հադգանիլէթ փասլ վէ բուլլէթ օլունա .

վէ միւսմարիւթ յի պաթրիքիլիկի մէդքիւրի
պէր մէնվալի մէշուհ շուրութի գաաի-
մէսինէ թիայէթլէ գապթ վէ թասար-
ըրֆ իտուպ պաթրիքիլիկնէ միւթալիգ
ուսուրը խուսուսընա վէճէն մին էլ վի-
ճուհ տալլ ու թէարքուզ գըլմաեալէր ,
շէոյլէ պիլէլէր Ալեքսէթի շէրիֆիմ ի-
թիմաու գըլալէր : Թահրիքէն ֆիլ եէվմ
իւլ սապթ վէլ աշիլէր մին շէհրի ճէմաուի
իւլ ուլեա էստէնէ ահաուի վէ թիսէյն
վէ մուլթէյն վէլ էլլի :

ԹԱՐԳԱՆՈՒԹԻՒՆ ՊԵՐԱԹԻՆ

Կ. Պօլսոյ և շրջակայից Հայոց Պատրի-
արք Մկրտիչ Եպիսկոպոսը հրաժեշտ աը-
ւած ըլլալով Պատրիարքութենէ՝ հրաման
ըրած էի ուրիշ մը կարգել . ուստի հա-
տատեալ ընտրական օրինաց համաձայն
Հայոց ազգին պաշտօն ունեցող երեւի-
ները ըստ սովորութեան Պատրիարքարա-
նը գումարուելով՝ սոյն Արքայական հրո-
վարտակ ընդունող Նիկիոսիոյ Առաջ-
նորդ և Պատրիարքական Տեղապահ վար-
ժապետեան Ներսէս Եպիսկոպոսը ընդ-
հանուր հաւանութեամբ Պատրիարք ընտ-
րուած և հանրագրութեամբ նորա հա-
տատութիւնը խնդրուած ըլլալը իմ կայ-
սերական վեհափառութեան հաղոր-
դուեցաւ , և ըստ այնմ ընդունելով՝ 1291
րէպիլ էվիլէլ ամսուն 23 թուականաւ իմ
Արքայական բարձր հրամանիս համաձայն
պէտք եղածը գործադրուած ըլլալով՝ իր
պաշտօնին մասին Արքայական գիւտնէս
յետագայ պայմանները պարունակող և
իմ թագաւորական ձեռնագրով փայլող
սոյն Արքայական հրովարտակ տալի իր
ձեռքը և հրամայեցի որ՝ յիշեալ վարժա-
պետեան Ներսէս Եպիսկոպոս Կ. Պօլսոյ և
Անատոլի և Բուսնէի և շրջակայից Հա-
յոց Պատրիարքութեան պաշտօնը վարէ,
և մինչև որ իր Ազգին կրօնական և հա-
տատեալ օրինաց հակառակ ընթացքի
մէջ չը գտնուի , կամ կայսերական կա-
ռավարութեան դէմ անհաւատարմու-
թիւնը չտեսնուի և կամ ինքին Հրաժարի՝
ցկեանս վարէ այս պաշտօնը , և եթէ յիշ-
եալ պարագաներուն մէկուն պատճառաւ
հրաժարիլը հարկ ըլլայ , այն ալ սահմա-
նադրութեան յօդուածոց և արամադրու-
թեան համաձայն գործադրուի . և Պատ-
րիարքութեանը ներքե գտնուած Եպիս-
կոպոսունք , Առաջնորդք և Քահանայք
զինքը Պատրիարք ճանչնալով Պատրիար-
քութեան վերաբերեալ գործոց մասին
իրեն դիմեն և ըստ ամենայնի հնուդանդ
գանուին , և Պատրիարքութեանը ներքե
գտնուած առաջնորդ և քահանայ և կրօ-
նականները եթէ իրենց կրօնից համեմատ
հրաժարեցնելու կամ պաշտօնի մէջ հա-
տատելու ըլլայ՝ ոչ ոք միջամտէ . և եթէ
Առաջնորդներէն մէկուն փոփոխութիւնը
հարկ ըլլայ , և յիշեալ Պատրիարքին և
Ազգային ժողովին կնքովը վաւերացեալ
թագիր մատուցուի , առաջնորդական
պայմանները պարունակող իմ բարձր հը-
րովարտակ տրուի և ուրիշ խնդրանք
առաջնորդութիւն չտրուի . և սոյն Առաջ-
նորդներուն և Եպիսկոպոսներուն մասին
հրաժարեցուցման կամ արտոնանց կամ
ամբաստանութեան գիր գայ թէ փաշա-
ներէն թէ Գառններէն և թէ Նայիպներէն՝
մինչև որ յիշեալ Պատրիարքէն չըս-

տուգուի , հաւատ չընծայուի . և եթէ որ
և է եղանակաւ հին ու նոր թուականաւ
հրամանագիր ալ ելած ըլլայ , Հարգելով
զայն՝ և քննութիւն ըլլալով պարտ ու
պատշաճը տնօրինուի . և եթէ Առաջ-
նորդներէն և Եպիսկոպոսներէն մէկը
գործով մը մայրաքաղաքս գալով իւր
տեղ ուրիշ վարդապետ մը փոխանորդ-
կարգելու ըլլայ՝ ոչ ոք հակառակի .
թէ իրեն և թէ Առաջնորդաց և քահա-
նայից տուները և բնակատեղիները ազա-
տութեան համաձայն կրօնական արարու-
ղութեան և ասոր վերաբերեալ գոր-
ծառնութեանց և ոչ մէկ կողմէ մը ար-
գելք և հակառակութիւն և միջամտու-
թիւն չըլլայ . և ի վաղուց անտի իրենց
սեփհականութիւնն եղած եկեղեցեաց և
վանօրէից և թէ մայրաքաղաքս և թէ
գրեքը գտնուած ուխտատեղեաց , և
իրենց սովորութեանը համաձայն մեռե-
լոց յուզարկաւորութեանը և ուրիշ կրօ-
նական արարողութեանց ոչ ոք միջամտէ
և արգելք յարուցանէ : Յիշեալ Պատրի-
արքին և Ազգային ժողովին կնքովը մա-
տուցեալ թագիրները յարգուելով իրենց
կրօնքին վերաբերեալ ինչ ինչիւր որ ներ-
կայացնեն և տեղեկագրեն՝ գործադրուի
և յիշեալ ազգին յատկացեալ եկեղեցի-
ները և ուխտատեղիները առանց բարձ-
րագոյն հրամանի քննութեան և խուզար-
կութեան չենթարկուին . և հին գրից մէջ
և ըստ սովորութեան ըլլալիք նորոգու-
թեանց արգելք չյարուցուի . և իրենց
սեփհական եկեղեցիները պաշտօնական
գրութեամբ ուրիշ չտրուին և ուրիշին
պարտուցը համար եկեղեցեաց և վանօ-
րէից գոյիցը միջամտութիւն չըլլայ և իւ-
րե գրաւ չառնուի . և եթէ կերպով մը
առնուած ալ ըլլայ՝ շէրի օրինօք ետ առ-
նուելով իր տեղերը տրուին . և յիշեալ
ազգէն մէկը իրենց կրօնից համաձայն
ամուսնացնեն կամ ամուսնական կապը լը-
ղեն՝ սոյն արարողութիւնը ըստ որում յիշ-
եալ Պատրիարքին կամ կարգած փոխա-
նորդներուն միջոցաւ ի գործ կգրուի , ու-
րիշներուն միջամտութեանը պէտք չէ
թոյլ տալ : Եւ առանց յիշեալ Պատրիար-
քին կամ Առաջնորդներուն կամ փոխա-
նորդներուն գիտութեանը և արտօնու-
թեանը թէ մայրաքաղաքիս մէջ և թէ
գրեքը հակառակ իրենց կրօնին պսակ
ղնող քահանայից կամ փոխանորդաց
հարկ եղած պատիժը տրուելու տեսն
ոչ ոք միջամտէ . եթէ պատկըրութեան
կամ պատիլ լուծման և կամ իրենց կրօ-
նից վերաբերեալ խնդրոց մէջ երկու
Քրիստոնեայ վէճ ունենան և Պատրիար-
քը կամ փոխանորդը քննելով ըստ կրօ-
նի կարգադրեն և կամ եկեղեցիներուն
մէջ երդմնեցնեն կամ բանադրեն , Գա-
տնները և Նայիպները չը միջամտեն . և
որովհետեւ յիշեալ ազգին կրօնքը կար-
գիլէ զիրենք որ կնաթողութիւն չընեն
և կին ունեցող ուրիշ կին չառնու , և
կրնեն ին մեռնելէն վերջ միայն երեք
անգամ կարենան ամուսնանալ և ոչ ա-
ւելի , հակառակ վարուողներուն ար-
գելք և յանդիմանութիւն ըլլայ . և կրօ-
նից հակառակ պսակ ձեւացնողներուն
եկեղեցի մտնել արգիլեալ ըլլալուն՝ սոյն
վիճակին մէջ մեռնողները քահանայից
միջոցաւ թաղուելու համար Գառնները

վերը և 500 հոգի մեռեր, իսկ երկրորդին մէջ 10 հազարէն աւելի տուն աւերեր է :

— Պապը կարգին աղօթեան ատիւն տուեր է Պրիւքսէլի արքեպիսկոպոսին, բայց 60000 ֆրանկ հրովարտական տուրքը՝ վճարելու կարող չըլլալով այդ եկեղեցականը, Պրիւքսէլի կառավարութիւնը պիտի վճարէ եղեր :

— Վիէնայի մէջ անցեալ տարի 219 հոգի սպաններ են ինքզինքնին, որոց 25ը՝ կին են եղեր :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Յունիար 24

Քօնստանտին	43-17
Ստիւթէ Ժէնէրալի բաժինը Անգ. լիւր.	7,56
Քրէտի » » Օսմ. »	11,11
Երկաթուղեաց՝ » Քր.	122,85
Թրամուէյ » Օսմ. լիւր.	5,80
1865ի փոխառութիւն Քր.	551,90
1865ի » »	554,
1869ի » »	282,
1872ի » »	77,70

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեծ. Էքսերճեան Տէլէմար Էֆէն տիկին Նշանաւոր երկատիրութենէն երեք հատ իւզաների պատկերներ՝ այս անգամ յանձնաժողովոյ մը ձեռամբ վիճակահանութեան գրուած են :

Վիճակահանութիւնը 500 տոմսակէ կը բաղկանայ, որոց 3 թիւերը պիտի շահին միայն երեք պատկերները, որոց առաջինը՝ լողութեան զգայարանը անձնաւորող կիսամերկ կոյս մը կը ներկայացնէ, երկրորդը՝ Բերայի աղէկուոր հրդեհին կենդանի մէկ կենդանադիրն է, երրորդն ալ Ուկրանսի մէջ սոսկալի փոթորիկի մը բռնուած եռայարկ նաւու մը ալէկոծութիւնը կը ներկայացնէ. սոյն պատկերներուն երեքն ալ ընտիր ոսկեղօծ շքանակներ ունենալով, իւրաքանչիւրին արժէքը իրենց վիճակահանութեան գրքուած գինէն շատ բարձր է ըստ վկայութեան և դնահատութեան արուեստագիտաց :

Ներկայ վիճակահանութիւնը յառաջիկայ 1875 վերաբար ամսոյ վերջին կիրակի օրը պիտի կատարուի Ղալաթիոյ Լուսաւորչեան վարժարանը. իւրաքանչիւր տոմսին գինն է մէկ արծաթ մէճիա՝ Տոմսակները կը ծախուին՝

Քրէտի-Ժէնէրալ պանքան Պետրոս աղա Տ. Օհանեանի քով, և Պօլիա Մամլոյ և Հայրենիքի գրասենեակները :

ՏՈՂԻԿՔ

Մեր ոտանաւոր գրուածներէն մէկ քանին՝ այս անուամբ հրատարակեալ կգըտնուի գրավաճառաց խանութները, և Պաղէզգափու Սուճի Պօղոս աղայի խանութը և կամուրջին դուռը Պարագան :

Գինն է մէկ քառորդ արծաթ մէճիա :

Բաժնորէին — Մրկածք սոփու. — Ի Գարբէրա. — Աղօթք առաւօտու վասն ազգային վարժարանաց. — Աղօթք երեկոյեան. — Հաւաքանք պանդխտին. — Առքաջն վարդան. — Դամբանական մի. — Ուղերձք :

ՊՐԱՎՈՆ ԴԵՐԿՈՄՍ

Վկայատանութիւն մը, որ թէ՛ պատմական նկարագրներու, թէ՛ հետաքրքրաշարժ անցքերու և թէ՛ ճարտար հիւսուածքին կողմանէ ընթերցողին ուշադրութիւնը կգրուէ և միաժամ կկրթէ : Հատոր առ հատոր կհրատարակուի ընթերցանիք Տէլէմարի մարտնչէն : Այս անգամ երկուստեաներորդ հատորն ալ մայրաքաղաքս եկած է : Ամբողջ դործը 12 հատորէ պիտի բաղկանայ : Բոլորին համար բաժանորդագրութեան գինն է 120 դր. իւրաքանչիւր հատորը՝ 12 դր. Բաժանորդըլլալ ուզողը կհրաւիրուի Կ. Պօլիս Յ. Գալաֆեան եղբայր գրատունը թիւ 16. Զմիւռնիոյ, Տէլէմարի գրատունը :

Գ Ն Ն Ա Կ Ա Ն

ԿՐՈՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Տ. ՍԱՀԱԿ ՔԱՀԱՆՍՅՈՒՆ Տ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն Ա Ի

Տ. Տ. ՆԵՐՍԵՍԻ Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՍՈՍ

ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԵՒ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ազգային ուսումնարանաց և այլոց համար օգտակար տխրատարութիւն մ'է, որ՝ ըստ վկայութեան ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ ընտիր խորհրդածութիւններ դատակարգած և ուղիղ արամարանութեամբ խմատարած է, ճոխադայն յարգարեւով քան մինչև ցարդ Հայաստանաց հեղինակածներն :

Կրօնական Ժողովն ալ, յետ քննութեան, վկայած է թէ այս կրօնագիտութիւնը ըստ ամենայնի համաձայն է անընտրելի վարդապետութեան Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ, և ոչինչ ի մաս ամենեւին ընդդէմ ուղղափառ հաւատոց :

Կծախուի մայրաքաղաքիս Հայ դատականաց խանութները :

Ա. Տ Ը Պ Է Ի

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՔ ԾԱԾԿԵԼՈՅ

Մ

ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ ՔԱԳՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

Որ ի նախնի ժամանակաց հետե

միջեալ ցայսօր

Թ Ա Ր Գ Մ Ա Ն Ե Ա Յ

Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

ՏԵՏՐ 30.

Թերթ առ թերթ կը հրատարակուի շաբաթն անգամ մը ի գին 40 փարայ. Ա. Բ. Գ. Գ. տեղաբն ալ ելած են արդէն : Ամեն գրավաճառաց քով և կամուրջի դուռի պարագան կը գտնուի :

Յ. Մարգարեան կը խոստանայ մինչև վերջը հրատարակել :

Ինչպէս արիւղ օլան սըղը իլլէթի սօղուք տան հասը օլմադ իսէ տէ պու քէմիք ինչնտէ հէնուզ պիր սարը սուտան խալաթ օլուպ ֆազաթ պուշուռն պաղըսը վաղթը կէշիլը վէ լայըղըլա թէմէլ թուրմուշ վէ պաղըսը էթ իլէ քէմիք արասընտա գալմըլ աղըրյա պաղըսա ճա մալիւնէ օլուսմադ վէ հըֆուրյա Ալահ թապըն նուղուլ իլլէթինտէն վէ մէրադտան միւնադաւտան արիւղ օլան եէլտէն պաղըսա Լընըզ սօղուք տան հասը օլան սօղուղ օն սէնէլ լիք տախի օլստա՝ երնէ շաբէսի պուշուրմադ վէ էօթիլիլիկէ վէ կէօթիլա թըքանըլընա պէլ կէվէլիլի վէ մաղաթտա բէյտաճ օլան սըղըյալ

մայրաքաղաք մարիւնէ վէրմէք իւղրէ սարըլըգտա քէսրի մէշուր Աւտա Սիմօն պուշուրմադ Մահմուտ-Փաշա ճամիաինին ապուստուտա օրթատա քի գահվէտէ իքթիլա խէնդերին գահվէլի մէղքիւրտէ կէլմէլէրի վէ ինսուլընա կէօթէ թարիֆ վէ էտիլիէսինի պաշմադ իյուռն պուշուտան աղտէմ իլան էթմիլ իսէտէ մէղքիւր իլլէթլէրին կալէսի ինչիւն պու քէրրէ երնէ իլան խէր :

Վէ սըղը իլլէթի 24 սաաթտա տըլարը չըդարըլմ վէ դասըզ իլլէթինին ինրասընտա պուշուրմադ :

Գարնընտա պատուր օլան պիլ սանճը վէրիլ իսէ օնուտա ինրասընտա պուշուրմադ :

PILULE HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈՂՈՒԹԻՒՆ

Լեարդի, ստամոքսի, և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, նաև իղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տիրութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափաւորութեանց հետքերը : Սրտի և երկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և զրգուելով կենսական զործարանները կը զօրացնէ : Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախտաւորութիւն, կուծուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լեցուած կաղեր, դիւի ցաւեր կը վանէ. մարսողութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն ազդեցութիւններէ՝ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ, ուժեղ, և բնական դերքը կը գտնուի :

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՂՈՒԹԻՒՆ

Մօրթային հիւանդութիւնք և վէրք բուժելու մասին ունեցած պաշտամական յատկութեանցը չհաւատարիլ բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թուեաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շերիփէնչէ), սրունից և-ստեանց վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կկուսան. օգտակար է նաև հարբուխի, հօղի, սրտի բարախման, մանաւանդ օղացաւ (եէլ) ընտած հիւանդութեան : Իւր կաղըլուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սըրաճա) հիւանդութեան աղականիչ զօրութիւնը ինչ ատիւնն որ ըլլայ՝ կը դիմադրուէ :

Այս դեղերուն դործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր սուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և մանաւորապէս Պահէլ-Գափու Քաշ խանի կողմէրը Պ. Գաւաթեանի դեղարանը՝ Նօ. 7՝ կը ծախուի :

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն տըրթոր Հոլլուէ Ի Ղոտոն Օքըոֆորտ փողոց թիւ 555 :

ՊԱՅՄԱՆՔ ՓՈՒՆՁԻ

- 1.—Փոռնը 200 ԲԵԴՄԱԹԻ և ԴԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :
- 2.—Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մէճիա՝ կանխիկ վճարելի թէ՛ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց և թէ՛ գաւառաց համար :
- 3.—Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
- 4.—Տեղական ու գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմագրութիւնը պիտի վճարէ :
- 5.—Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի առ մեն Հայ գրավաճառաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով :
- 6.—Մանուցման տողը 40 փարայ է մէկ անգամի համար : Աւելի ատան կըլլայ աւելի անգամներու համար :
- 7.—Խմագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան, Կ. Պօլիս Ալաճա-Համաժ խալի խան միջին յարի թիւ 49 :

ՏԵՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱՐԹՈՒԹԻՒՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ
Բիգա փաշա խան քիւ 3